

Tractate Baba Kama
Chapter 4, mishna 2
JSI at Shaare Tefilla, March 13, 2012

A) Mishna

- 1) Is there any evidence from the Torah concerning the mishna's distinction between the different types of מועדים?
- 2) What exactly is meant by מינו in this mishna?
- 3) Based on something we learned earlier in chapter 3, can you explain why the mishna wrote מועד לבהמה ואינו מועד לאדם as opposed to writing the opposite – מועד לבהמה ואינו מועד לאדם?
- 4) What type of קטנים do you think are referred to here?
- 5) Can you relate the answer to the previous question to the answer to the question that preceded it?
- 6) In what two different ways might we interpret the words אינו מועד that appear three times in the first part of the mishna?
- 7) In relationship to the previous question, do you think that the presence of the conjunctive vav – ואינו מועד – appended to the phrase makes any difference?
- 8) In conceptual terms, what are the students of רבי יהודה actually asking?
- 9) In conceptual terms, what is the answer that רבי יהודה provides?
- 10) Can you find in a previous mishna a reason why it was specifically רבי יהודה that was asked this question?
- 11) What are the implications of the last halacha in the mishna – משיחזור בו – for the matters discussed earlier in the mishna?

B) אינו מועד vs ואינו מועד

- 1) Tractate Baba Kama, page 37a with Rashi

מסכת בבא קמא, דף לז עמוד א

גמרא: איתמר - רב זביד אמר 'ואינו מועד' תנן; רב פפא אמר 'אינו מועד' תנן. רב זביד אמר 'ואינו מועד' תנן, הא סתמא הוי מועד. רב פפא אמר 'אינו מועד' תנן, דסתמא לא הוי מועד.

רש"י על הגמרא

ואינו מועד תנן - ואין מועד לשאינו מינו דידיעין ביה דלא נגח ונגון דעברינהו להו קמיה ולא נגח הלכך למי שאינו מועד לו אם נגחו אחר זמן משלם חצי נזק, אבל מסתמא אם הועד לזה מועד אף לזה, וכן אם הועד לקטנים מועד לגדולים:

- 2) Rambam's Mishna Torah, Hilchot Nizkei Mamon, chapter 6, halacha 8

משנה תורה לרמב"ם, הלכות נזקי ממון, פרק ו, הלכה ח

שור שהוא מועד למינו הרי זה אינו מועד לשאינו מינו הועד לאדם אינו מועד לבהמה הועד לקטנים אינו מועד לגדולים לפיכך אם הזיק את מינו שהוא מועד לו משלם נזק שלם ואם הזיק לשאר המינים משלם חצי נזק היה מועד לשבתות אינו מועד לימות החול ואם הזיק בשבתות משלם נזק שלם ובימות החול משלם חצי נזק ומאימתי היא חזרתו משיהיו התינוקות ממשמשין בו ביום שהוא מועד לו ולא יהיה מזיק נזק שהועד לו:

C) מועד לשבתות

- 1) Rashi on the Mishna

רש"י על המשנה

הרי הוא מועד לשבתות - לפי שהוא בטל ממלאכה וזחה דעתו עליו

- 2) Talmud of the Land of Israel, Tractate Baba Kama, chapter 4, mishna 2

תלמוד ירושלמי, מבכת בבא קמא, דף יט עמוד ב

הוינן סברין מימר מאי טעמא דר' יודה מכיון דו חמי לון לבושין נקיין עוד הוא משנה דעתיה

D) S

Notes and answers relating to the questions above

1 No, there is no evidence of this in the Torah. The Torah does not relate at all to payments for an ox hurting a person. It only talks of an ox killing a person, in which case there are no payments at all. In such a case there is a differentiation between tam and moed only for determining what is done to the ox, but it has nothing to do with payment.

So we don't even know if there is any payment involved when an ox hurts a person. This is only from Torah shb'al pe

2 Oxen as opposed to other animals

3 According to Rabbi Akiva in 3:8 every ox is always מועד לאדם. This goes back to what we wrote in the answer to question 1. That the ox pays for damaging a person is only from torah shb'al pe, and therefore there need not be any distinction between moed and tam; there may not be a discount of half damage for a tam. And indeed Rabbi Akiva says every ox that damages a person pays full so there could not be a case of אינו מועד לאדם. So the mishna is saying that every ox that hurts a person pays full, but if it hurts a person three times you might think that if it now hurts another ox, it has to be full as well, but the halacha is that for other oxen it is still tam until it hurts oxen three times

4 Could be people or could be animals, but see next question

5 According to Rabbi Akiva that matter of קטנים cannot be people but has to be animals for concerning people it is always מועד

6 and 7 Here the reference is to what the Gemara brings up with Rav Zveed and Rav Papa

8 how far do do these differentiations go

9 They go so far as we can make logical distinctions to explain why moed for this might not be moed for that

10 see 2:4

11 It has to be exposed to the specific thing it is moed for in order to go back to being a tam for that thing

